

OKRESNÁ PROKURATÚRA GALANTA
Hlavná ulica 987/25, 924 29 Galanta 1

Číslo: 2 Pv 319/20/2202-59
EEČ: 2-17-615-2024

Galanta 28.03.2024

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: prečin: porušovanie ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 odsek 1 písmeno c Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
povolanie: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: porušovanie ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 odsek 1 písmeno c Trestného zákona štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

od presne nezistenej doby do dňa 12.03.2020 v I. stupni ochrany v lesnom poraste číslo 527 C, LC Nitra na parcele registra „E“ číslo 4248, katastrálne územie obce Diakovce, okres Šaľa, Nitriansky kraj, evidovaného na liste vlastníctva č. 2908, ktorého vlastníkom je Slovenská republika a ktoré je významným krajným prvkom - mokradou, bez príslušného povolenia dal vykonať výkopové práce, ktoré predstavovali vybagrovanie riečnych a močiarnych sedimentov, v celkovom objeme 7134 m³ materiálu, čím došlo k vytvoreniu vodného útvaru s celkovou plochou hladiny 5364,96 m², s najväčšou nameranou hĺbkou 2,8 metra, ktorými spôsobil zaplavenie mokrade, čím sa zásadne zmenil vzhľad a charakter tejto mokrade a biotopov na lokalite, z mokrade s prevládajúcou močiarnou vegetáciou a sporadickým výskytom vodnej plochy na mokrad' so súvislou, otvorenou vodnou plochou, pričom vykonanými zásahmi spôsobil škodu poškodením chráneného biotopu národného významu LK10 (vegetácia vysokých ostríc) vo výške 6.493,40

Eur a náklady na uvedenie lokality do pôvodného stavu v rozsahu 10.800,00 Eur, čím porušil ustanovenie § 3 odsek 1, odsek 2 a ustanovenie § 6 odsek 5 zákona NR SR č. 543/2022 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,

Okresnému úradu v Šali, Odboru starostlivosti o životné prostredie

nakoľko výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ Prezídia policajného zboru, národnej centrály osobitných druhov kriminality, odboru odhaľovania nebezpečných materiálov a environmentálnej kriminality, oddelenie Nitra uznesením ČVS: PPZ-728/NCK-ENV-NR-2022 zo dňa 26.07.2022 podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vzniesol obvinenie XXXXX, nar. XXXXX v Galante, trvale bytom XXXXX XXXXX, a to pre prečin porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 ods. 1 písmeno c) Trestného zákona na vyššie uvedenom skutkovom základe.

Obvinený XXXXX pri svojom výsluchu uviedol, že pôsobí ako hospodár AGRO Matúškovo, pričom náplňou jeho práce je manažovať revír, tak aby zveľaďoval a udržiaval ho, prípadne zvyšoval stavy zvery. Voda, ktorá sa nachádza v posudzovanej lokalite slúži len na napájanie asi polovice revíru. Každý rok vysádza asi 50 stromov, robí to aby sa zvýšila biodiverzita prostredia. Bagrovanie v mieste skutku vykonala spoločnosť XXXXX na základe jeho pokynu. Príslušné povolenie na bagrovanie nemal, nakoľko nevedel, že ho potrebuje. V čase keď boli so spoločnosťou XXXXX na prvej obhliadke, nachádzalo sa v mieste asi 4 tony odpadu, ktoré ich poľovné združenie vyčistilo. Jeho úmysel bol vykonať činnosť v záujme záchrany a udržania environmentálneho prostredia. Ak pri tejto činnosti spôsobil aj ujmu na životnom prostredí, tak to ľutuje, pričom jeho vôľou je podieľať sa na dokončení revitalizácie životného prostredia v najlepšom celospoločenskom záujme.

Svedok XXXXX pri svojom výsluchu uviedol, že je geodetom a pracuje pre spoločnosť XXXXX. V posudzovanej veci vykonával len určenie úseku, resp. vymedzenie priestoru, kde sa malo bagrovanie vykonať. Toto sa vykonávalo tým spôsobom, že si to určil sám objednávateľ, pričom následne sa toto miesto vykolíkovalo. Vyšrafovanie úseku na katastrálnej mape vykonával on na základe toho čo si pamätal z kolíkovaní. Z miesta neodstraňovali nič, všetok materiál zostal na mieste. Dotknuté územie bolo z väčšej časti pod vodou, voda tam stála, nehýbala sa. Miesto bolo znečistené komunálnym odpadom, pneumatikami, bola tam tráva, kry, náletové dreviny.

Z výsluchu svedka XXXXX vyplynulo, že je konateľom spoločnosti XXXXX. Priestor, ktorý mal byť vybagrovaný určoval pán XXXXX a tento bol vymedzený prostredníctvom geodetických kolíkov. Mapa so zachyteným vyšrafovaným priestorom zodpovedá skutočnosti vybagrovaného územia. Vytýčené územie pred začatím prác malo nízku vegetáciu neurčitého typu, povrchovo pokrytú komunálnym odpadom, zdevastované územie, predtým tam zjavne bola voda, v dobe keď tam bol on, tak tam bolo blato s listím a pár cm vody, odhadom do 30 cm a to ani nie po celej ploche. Vyťažенý materiál predstavoval cca 1000-1500 m³ a nešlo sa hlbšie ako 2-

2,5 m. Vyťažený materiál sa musel rozprestrieť po stranách, kde bol priestor. Pokyny bagristovi dával investor.

Z výsluchu svedka XXXXX vyplýva, že pracuje v XXXXX ako bagrista. On vykonával bagrovanie na dotknutom území. Neprekročil hranice vymedzené v predloženej vyšrafovej katastrálnej mapke. Vybagrovaný materiál sa dával na brehy, pričom usmerňovaný pri práci bol pravdepodobne investorom (nepoznal meno toho človeka). Pôvodne boli na dotknutom mieste nejaké stromy, ktoré tam zostali, teda tie boli okolo, nejaké smeti tam boli a tráva, zarastené brehy, stojaca voda maximálne do hĺbky 0,5 m.

Z výsluchu svedkyne poškodenej zástupkyne Okresného úradu Šaľa vyplynulo, že čo sa týka škody, tak sa prikláňajú k znaleckému posudku, ktorý bol vo veci vypracovaný, **avšak neodporúčajú navrátenie pozemku do predošlého stavu.** V konaní si uplatňujú škodu vo výške 6.493,35 Eur.

Zo znaleckého posudku č. 1/2021 z 10.09.2021 vypracovaného znalcom XXXXX, odbor ochrana životného prostredia, odvetvie ochrany prírody a krajiny z jeho doplnenia č. 1/2023 zo dňa 31.12.2023 okrem iného vyplýva, že lesný porast číslo 527C, evidovaný na liste vlastníctva č. 2908, register E patrí do kategórie hospodárskych lesov. Nachádza sa v 1. stupni ochrany a jeho výmera uvádzaná v platnom programe starostlivosti o les je 2,64 ha. Terénna depresia nachádzajúca sa na lesnom poraste č. 527C, LC Nitra, je mokradou v zmysle definície zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Zásahy do mokrade nachádzajúcej sa na lesnom poraste číslo 527C, LC Nitra boli vykonané v presne nezistenom období niekedy medzi 30.03.2019 a 13.03.2020 a predstavovali vybagrovanie riečnych a močiarnych sedimentov, v celkovom objeme 7134 m³ materiálu, čím došlo k vytvoreniu vodného útvaru s celkovou plochou hladiny 5364,96 m², s najväčšou nameranou hĺbkou 2,8 metra, ktorými spôsobil zaplavenie mokrade, čím sa zásadne zmenil vzhľad a charakter tejto mokrade a biotopov na lokalite, z mokrade s prevládajúcou močiarnou vegetáciou a sporadickým výskytom vodnej plochy na mokrad' so súvislou, otvorenou vodnou plochou, pričom vykonanými zásahmi spôsobil škodu poškodením chráneného biotopu národného významu LK10 (vegetácia vysokých ostríc) vo výške 6.493,40 Eur a náklady na uvedenie lokality do pôvodného stavu v rozsahu 10.800,00 Eur.

Vo vyšetrovacom spise sa ďalej ako dôkaz nachádza potvrdenie Štátnej ochrany prírody z ktorého vyplýva, že dotknuté územie nie je súčasťou nadregionálne významného biocentra a biokoridoru. Nie je súčasťou žiadneho územia Natura 2000 ani maloplošnej chráneného územia. Z hľadiska územného systému ekologickej stability RÚSES XXXXX, Šaľa, ide o územie s významným krajinným prvkom, mokrad' a líniová stromová vegetácia.

Skutok ďalej preukazuje objednávka, faktúra aj preberací protokol uzatvorený medzi spoločnosťou XXXXX a objednávateľom XXXXX, ktoré podpísal obvinený XXXXX.

Ďalej poukazujem na trestné oznámenie podané oznamovateľom XXXXX republiky š.p. spolu s doplnením zo dňa 31.07.2020 a fotodokumentáciou zachytávajúcou stav bagrovania v inkriminovanom čase, spolu s fotografiou zachytávajúcou motorové

vozidlo spoločnosti XXXXXlus, zn. XXXXX, EČV: XXXXX. Z evidenčnej karty vozidla s EČV: BL465XN vyplýva, že vlastníkom tohto mot. vozidla je spoločnosť XXXXX

Z lustrácií obvineného v registri trestov vyplýva, že nebol súdne trestaný. V registri priestupkov nemá evidovaný žiadny priestupok.

Vo vyšetrovacom spise sa ďalej nachádzajú ako dôkazy fotografie zachytávajúce stav dotknutého územia pred započatím prác. Z fotografií je zrejmé, **že na danom mieste sa nachádza okrem iného značné množstvo nezatriedeného odpadu.**

Na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení dôkazov jednotlivo i v ich súhrne podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu v zmysle ustanovenia § 2 odsek 12 Trestného poriadku som dospel k záveru, že skutok, pre ktorý je obvinený XXXXX stíhaný nie je trestným činom, avšak skutok by mohol napĺňať znaky priestupku na úseku ochrany prírody a krajiny podľa § 92 odsek 1 písmeno d/ zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, preto som postupoval podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku.

Zo zabezpečených dôkazov nemožno ustáliť, že prípadné protiprávne konanie obvineného, je takej nebezpečnosti, že by ho bolo možné subsumovať pod skutkovú podstatu porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, respektíve iného trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona, a to najmä s poukazom na ustanovenie § 10 ods. 2 Trestného zákona.

Mám však za to, že obvinený XXXXX bez príslušného povolenia vykonal úpravy v I. stupni ochrany v lesnom poraste číslo 527 C, LC Nitra na parcele registra „E“ číslo 4248, katastrálne územie obce Diakovce, okres Šaľa, Nitriansky kraj, evidovaného na liste vlastníctva č. 2908, ktorého vlastníkom je Slovenská republika a ktoré je významným krajným prvkom - mokradou a zásadne zmenil vzhľad a charakter tejto mokrade a biotopov na lokalite, z mokrade s prevládajúcou močiarnou vegetáciou a sporadickým výskytom vodnej plochy na mokrad' so súvislou, otvorenou vodnou plochou. Uvedené skutočnosti vyplývajú jednak z jeho výsluchu, výpovedí svedkov, listinných dôkazov a znaleckého dokazovania.

Prečinu porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona sa dopustí ten, kto čo aj z nebanlivosti, v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny alebo so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu exemplárov reguláciou obchodu s nimi vo väčšom rozsahu poškodí alebo zničí prírodný biotop.

Predpismi na ochranu prírody a krajiny, na ktoré ustanovuje vyššie citované zákonné ustanovenie sú zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Podľa § 6 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, na zmenu stavu mokrade, najmä jej úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažbu trstia, rašeliny, bahna alebo iného materiálu, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody; to neplatí, ak ide o činnosť vykonávanú správcom

vodného toku v súlade s osobitným predpisom 18a) mimo chránených území alebo v súlade s dohodnutými zásadami starostlivosti o vodný tok podľa odseku 6.

Objektom chráneným ustanovením § 305 odsek 1 Trestného zákona je ochrana prírody /chráneného územia a k nemu prislúchajúcich rastlín, živočíchov a pod./ pred jej neoprávneným ohrozovaním a poškodzovaním.

Subjektom tohto trestného činu je ktorákoľvek trestne zodpovedná fyzická osoba.

Podľa § 17 Trestného zákona pre trestnosť činu spáchaného fyzickou osobou treba úmyselné zavinenie, ak tento zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z nedbanlivosti. Pri trestnom čine porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 ods. 1 písm. c) Trestného zákona z pohľadu subjektívnej stránky postačuje nedbanlivostné konanie páchatel'a. Z uvedeného dôvodu preto nie je právne relevantné, či obvinený vedel alebo nevedel, že svojím konaním môže porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného zákonom spôsobiť. Ako hospodár v poľovníckej organizácii XXXXX podľa svojich pomerov a okolností musel a mal vedieť, že k činnosti, ktorú si objednal u spoločnosti XXXXX, a ktorá predstavuje následok predpokladaný skutkovou podstatou posudzovaného trestného činu, potrebuje povolenie, inak porušuje povinnosť predpokladanú zákonom č. 543/2022 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (§ 3 ods. 1, ods. 2 a ustanovenie § 6 ods. 5).

Po starostlivom zvážení všetkých okolností prípadu som dospel k záveru, že obvinený svojím konaním formálne mohol naplniť všetky znaky skutkovej podstaty prečinu porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 odsek 1 písm. c) Trestného zákona a konanie obvineného by rovnako mohlo naplniť aj materiálne znaky stíhaného trestného činu, nakoľko obvinený svojím konaním objektívne minimálne ohrozil záujem chránený trestným zákonom.

Napriek uvedenému mám však za to, že skutok, pre ktorý je vedené trestné stíhanie proti obvinenému, nie je trestným činom, a to z dôvodu zanedbateľnej miery závažnosti preukázaného konania obvineného z pohľadu trestného práva, na základe čoho sa použitie trestnej represie voči obvinenému v danom prípade javí ako neprimerane prísne.

Podľa § 8 Trestného zákona trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 10 odsek 1 písmeno a/ a písmeno b/ Trestného zákona prečin je trestný čin spáchaný z nedbanlivosti alebo úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov.

Podľa § 10 odsek 2 Trestného zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho **závažnosť nepatrná**.

Z obsahu citovaných ustanovení vyplýva, že základným predpokladom trestnej zodpovednosti za prečin je bezpečné zistenie, či konanie nesie nielen všetky

formálne znaky trestného činu - prečinu, ale aj toho, či ide o prečin v intenciách § 10 odsek 2 Trestného zákona, to znamená, že vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútky páchatela, je jeho závažnosť nie nepatrná, tzv. materiálny korektív.

V prípade trestného činu porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 odsek 1 písm. c) Trestného zákona možno konštatovať, vzhľadom na formu zavinenia a výšku trestu odňatia slobody, ktorú za uvedené trestné činy ustanovuje Trestný zákon v osobitnej časti, že ide o prečin (§ 10 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona).

Určenie hranice, kedy takéto konanie vykazuje znaky skutkovej podstaty trestného činu alebo znaky priestupku je potrebné určovať v kontexte ustanovenia § 10 odsek 2 Trestného zákona, ktoré taxatívnym spôsobom vymedzuje určujúce kritéria /tzv. materiálny korektív/, ktorých posúdenie a hodnotenie je pre zodpovedanie danej právnej otázky kľúčové. Uvedenými kritériami sú spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, miera zavinenia a pohnútky páchatela. Jednotlivé kritéria je pritom potrebné posudzovať ako jeden celok, hoci ich vzájomný pomer a ich vzájomný vzťah medzi nimi môže byť rôzny.

Predmetné ustanovenie Trestného zákona zakotvuje výnimku z formálneho chápania kategórie trestných činov, avšak len vo vzťahu k prečinu a zohľadňuje prípady, kde síce došlo k formálnemu naplneniu všetkých zákonných znakov určitej skutkovej podstaty prečinu, avšak s poukazom na všetky kritéria v danom ustanovení vymenované, je stupeň závažnosti daného prečinu nepatrný.

V posudzovanom prípade poukazujem na absenciu zákonom predpokladanej závažnosti konania obvineného v miere vyššej ako nepatrnej, pričom pri jej skúmaní a naplnení ako základného znaku skutkovej podstaty som vychádzal z nasledovných skutočností:

- spôsob vykonania skutku obvineným, kedy na vykonanie prác zabezpečil špecializovanú spoločnosť, pred zahájením prác odprataval nazhromaždený komunálny odpad, nezasiahol do okolitých stromov a zeminu ponechal na mieste,

- okolnosti, za ktorých mal byť skutok spáchaný - poukazujem na to, že dotknuté územie bolo zanesené komunálnym odpadom, čo jednak potvrdili vo veci vypočutí svedkovia a taktiež potvrdzuje aj fotodokumentácia zachytávajúca dotknuté miesto pred začatím prác,

- následky skutku - zo znaleckého skúmania vyplynulo, že vytváranie mokradí s otvorenou plochou na časti starých zazemnených mokradí je pomerne bežným spôsobom revitalizácie takýchto lokalít. Jej cieľom môže byť spomalenie alebo zvrátenie prirodzeného procesu zazemňovania, ale aj vytvorenie nových vodných biotopov, ktoré môžu byť významným refúgiom pre druhy, ktoré v pôvodnej mokradi nemali vhodné podmienky pre život. Zásahy vykonané v posudzovanej mokradi poškodili biotop národného významu, vytvorili však biotopy pre druhy, ktoré v pôvodnej mokradi nemali optimálne podmienky. Podľa vyjadrenia znalca sú tu rôzne druhy kačíc ako aj rybárik riečny *Alcedo atthis*, ktoré v súčasnosti vodnú plochu užívajú. Znalec

uviedol, že prítomnosť vodného útvaru samotného môže byť prínosom, preto neodporúča zahrnutie celej lokality na pôvodnú úroveň terénu vybagrovaným materiálom.

- miera zavinenia - konanie obvineného som vyhodnotil ako konanie v nepriamom úmysle, a že vedel, že svojím konaním môže ohroziť záujem chránený zákonom (zabrániť nelegálnemu bagrovaniu vydaním povolenia), a že pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený,

- pohnútka páchatel'a - jeho úmysel bol vykonať činnosť v záujme záchrany a udržania environmentálneho prostredia. Ak pri tejto činnosti spôsobil aj ujmu na životnom prostredí, takto ľutuje, pričom jeho vôľou je podieľať sa na dokončení revitalizácie životného prostredia v najlepšom celospoločenskom záujme,

a v neposlednom rade je nutné poukázať aj na žiadosť obvineného adresovanú Okresnému úradu Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, zo dňa 10.03.2023, v ktorom žiada o koordináciu pri revitalizácii dotknutého územia, za účelom prosperovania životného prostredia na dotknutom území.

Podľa registra trestov obvinený nebol doposiaľ súdne trestaný ani priestupkovo riešený. Vzhľadom na oboznámenú minulosť obvineného je zrejmé, že tento nemá sklony k páchaniu protispoločenskej činnosti a stíhaný skutok u neho predstavuje jednorázový exces pri plnení noriem spoločenského správania sa. Obvinený spáchanie činu v zásade priznal a oľutoval, je dôvodné predpokladať, že sa podobného konania v budúcnosti vyvaruje. Rovnako nemožno opomenúť skutočnosť, že o súhlas s povolením svojho konania požiadal príslušný orgán ochrany prírody a krajiny.

Podľa § 214 ods. 1 Trestného poriadku prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

Vzhľadom na všetky tieto okolnosti som toho názoru, že konanie obvineného XXXXX nenaplnilo znaky porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona, **ale by však mohlo byť posúdené ako priestupok alebo iný správny delikt.**

Podľa § 92 odsek 1 písmeno c) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov priestupku sa dopustí ten, kto vykonáva činnosť uvedenú v **§ 6 ods. 2 a 5, § 7 ods. 3, § 13 až 16, § 24 ods. 5, 7, 10 a 12, § 28 ods. 4 alebo § 38 ods. 2** bez súhlasu príslušného orgánu ochrany prírody.

S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti som predmetnú vec obvineného XXXXX postúpil na prejednanie priestupku správne orgánu, nakoľko sa v posudzovanej veci nejedná o trestný čin (prečin), avšak predmetný skutok môže vykazovať znaky priestupku na úseku ochrany prírody a krajiny podľa § 92 odsek 1 písmeno c) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

S poukazom na všetky uvedené skutočnosti, citované zákonné ustanovenia a právne úvahy, som rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Martin Majerský
prokurátor